

Sygn. akt II Ca 92/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Jadwiga Kwapiszewska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Uslugowo-Handlowego (...) Sp. z o.o. w B.

przeciwko Ł. M.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 30 listopada 2012 r., sygn. akt I C 619/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanej Ł. M. na rzecz strony powodowej

Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Uslugowo-Handlowego (...) Sp. z o.o. w B. kwotę 1.109,88 zł (jeden tysiąc sto dziewięć złotych i osiemdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2011 r.;

2. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 30 zł tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 182 zł tytułem kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Ca 92/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Bolesławcu oddalił powództwo Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowo – Handlowego (...) Sp z o.o. w B. przeciwko Ł. M. o zapłatę kwoty 1.109,88 zł wraz z odsetkami od dnia 30 lipca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 20 lipca 2011 r. pozwana wraz z bratem dokonała zakupu w sklepie strony pozwanej zlewozmywaka, podgrzewacza wody oraz baterii, za co zapłaciła gotówką. Tego samego dnia strony zawarły umowę na przeprowadzenie remontu w mieszkaniu pozwanej instalacji (...)wraz z montażem podgrzewacza gazowego za kwotę 1.100 zł. Za tę usługę wraz z bratem chciała zapłacić w dniu 22 lipca 2011 r. w siedzibie spółki, ale z uwagi na awarię systemu komputerowego, została poinformowana przez kasjerkę, że dokumenty zostaną przygotowane na 25 lipca 2011 r. i żeby przyszła zapłacić w tym dniu. Tego też dnia pozwana zapłaciła w okienku kasy do rąk pracownicy U.

S.kwotę 1.200 zł za wykonaną. Pozwana otrzymała fakturę VAT z dnia 22 lipca 2011 r. płatną przelewem do dnia 29 lipca 2011 r., protokół odbioru technicznego, kartę gwarancyjną urządzenia, których odbiór pokwitowała. Nie otrzymała jednak dowodu wpłaty. W dniu 13 lutego 2012 r. pozwana została wezwana do zapłaty kwoty 1.109,88 zł za usługę, a w dniu 7 marca 2012 r. strona powodowa wysłała kolejne wezwanie.

Biorąc za podstawę powyższe ustalenia Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa, które oddalił jako nieudowodnione (art. 6 k.c. i art. 233 § 1 k.p.c.). Zważył Sąd, że strony łączył stosunek zobowiązaniowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.), polegający na remoncie instalacji (...)wraz z montażem gazowego podgrzewacza wody. Zgodnie z art. 735 § 1 k.c. za wykonane zlecenie należy się wynagrodzenie. Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy wywiódł, że pozwana, wbrew twierdzeniom strony powodowej, zapłaciła za wykonaną usługę w dniu 25 lipca 2011 r. w kasie. Uwzględnił Sąd, że pozwana konsekwentnie twierdziła, że tego dokonała. Podała datę i opisała okoliczności związane z wpłatą gotówki do rąk kasjerki. W ocenie Sądu, skoro pozwana jak twierdziła, posiadała gotówkę, nielogicznym byłoby płacenie przelewem, tym bardziej że w dniu 20 lipca 2011 r. inną należność zapłaciła również gotówką. Nie bez znaczenia na ocenę zeznań pozwanej miało dla Sądu wrażenie odniesione na rozprawie. Zeznania pozwanej zostały potwierdzone przez jej brata i w tym zakresie były one spójne. Były one rzeczowe i logiczne. Odnośnie zeznań świadka U. S. ocenił Sąd, że nie pamiętała ona żadnych szczegółów transakcji, nie pamiętała pozwanej, jej brata, ani faktu odbioru dokumentów. Świadek podała jedynie, że zawsze przy wpłacie gotówką zawsze wydaje dowód wpłaty. Zważył Sąd, że dla świadka transakcja z pozwaną była jedną z wielu, natomiast dla pozwanej jedyną, stąd też to uzasadnionym jest, że to ona pamiętała jej przebieg. Nadto wskazał Sąd, że faktura VAT została wystawiona dnia 22 lipca 2011 r. przez K. P.z terminem płatności przelewem na dzień 29 lipca 2011 r. Faktury tej pozwana jednakże bezpośrednio nie otrzymała, a dopiero dnia 25 lipca 2011 r. wraz z dokumentami. Nadto pozwana jest osobą starszą, stąd też łatwiej jest jej płacić gotówką niż przelewem. Wskazał Sąd, że pozwana nie zwlekała z zapłatą za usługę i już dnia następnego zgłosiła się do sklepu. Z kolei w sierpniu 2011 r. osobiście udała się do sklepu, aby zgłosić nieprawidłowości w podgrzewaczu wody, w związku z czym, gdyby nie dokonała wcześniej zapłaty, unikałaby ponownej wizyty w sklepie. Pracownicy strony powodowej również nie informowali pozwanej o zaległościach w płatności.

Powyższe orzeczenie apelacją w całości zaskarżyła strona powodowa, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu I – instancyjnym poprzez:

- zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału i uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, czego przejawem było całkowite pominięcie dowodów z dokumentów, w tym umowy zlecenia, faktury VAT nr (...), co doprowadziło do poczynienia jedynie ustaleń faktycznych w oparciu o zeznania pozwanej i spokrewnionego z nią świadka, bez odniesienia ich do zeznań świadka U. S. i niezakwestionowanych przez pozwaną dokumentów;

- brak skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności i pominięcia okoliczności powzięcia informacji w oparciu o w/w dokumenty,

- uznanie wiarygodności zeznań pozwanej i świadka Z. N. w oparciu o takie szczegóły jak miejsce położenia kasy, dokładne wskazanie okoliczności dokonania zapłaty, kategoryczność w sposobie składania zeznań i wyjaśnień oraz zdyskwalifikowanie na tej podstawie zeznań świadka U. S. i w skutek powyższego przyjęcie, że okoliczność wykonania naprawy podgrzewacza wody i nie poinformowanie pozwanej o zaległościach w zapłacie za usługę, stanowi dowód zapłaty należności z faktury, stwierdzenie przez powoda opóźnienia w płatności faktury dopiero po kilku miesiącach, pozwana opłaciła fakturę za remont instalacji (...) wraz z montażem gazowego podgrzewacza wody gotówką i zwolniła się z zobowiązania, pozwana z winy powoda nie otrzymała dowodu wpłaty gotówki;

2. sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych, leżących u podstaw zaskarżonego wyroku z zebranym w sprawie materiałem dowodowym przez przyjęcie, że:

- pozwana w dniu 20 lipca 2011 r. dokonała zapłaty gotówką za podgrzewacz wody, podczas gdy tego dnia dokonała zapłaty jedynie za zlewozmywak, taśmę teflonową oraz baterię;

- pozwana w dniu 25 lipca 2011 r. zapłaciła w okienku kasy kwotę 1.200 zł gotówką za usługę, podczas gdy powód ze remont instalacji (...) z montażem gazowego ogrzewacza wody wystawił pozwanej fakturę na kwotę 1.109,88 zł płatną przelewem do dnia 29 lipca 2011 r.;

- pozwana płacąc za usługę gotówką nie otrzymała dowodu wpłaty, podczas gdy u powoda do każdej transakcji pieniężnej wystawiane jest potwierdzenie wpłaty;

3. naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 6 k.c. w zw. z art. 245 k.c. przez pominięcie, że rozkład ciężaru dowodu zapłaty za fakturę w sytuacji, gdy pozwana zaprzecza prawdziwości oświadczenia na podpisanej przez pozwaną fakturze spoczywa na pozwanej.

Wskazując na powyższe strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu w instancji odwoławczej, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji podzielił podniesiony zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c., albowiem, istotnie, Sąd Rejonowy dokonał wadliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w wyniku której wbrew zasadom doświadczenia życiowego oraz logiki, opierając się na zeznaniach pozwanej i jej brata Z. N. wywiódł, że należność dochodzoną pozwem została zapłacona.

Uwzględniając dowód z dokumentu – faktury VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2011 r. wystawionej w związku z wykonaniem w mieszkaniu pozwanej remontu instalacji (...) wraz z montażem podgrzewacza gazowego, w której jako formę płatności oznaczono płatność przelewem w terminie do dnia 29 lipca 2011 r., podpisanej przez pozwaną i odebranej przez nią osobiście, zeznania pracownika powoda U. S. oraz zasady doświadczenia życiowego, nie można było wyprowadzić takiego wniosku.

Pozwana nie przedstawiła w toku postępowania dowodu w postaci pokwitowania bądź paragonu, potwierdzających dokonanie płatności gotówką w kasie przedsiębiorstwa strony powodowej, których spełniając zobowiązanie miała prawo zażądać (art. 462 k.c.), nawet jeżeli strona powodowa zaniechałaby jego wydania.

Z kolei z zeznań świadka U. S.– pracownika strony powodowej, zatrudnionej w kasie, wynikało, że wszystkie transakcje gotówkowe w przedsiębiorstwie powoda potwierdzane są zawsze stosownym dokumentem wpłaty, nawet jeżeli klient po wykonaniu usługi dostaje fakturę na płatność przelewem. Takie potwierdzenie pozwana otrzymała również dokonując wcześniejszej płatności gotówkowej, wynikającej z faktury VAT z dnia 20 lipca 2011 r., na której dokonano adnotacji, że należność w ten właśnie sposób została zapłacona. Niewiarygodnym jest w świetle także zasad doświadczenia życiowego, by takiego pokwitowania nie zażądała ponownie, podpisując fakturę z odroczonym terminem płatności. Nie sposób dyskwalifikować zeznań świadka U. S. na tej tylko podstawie, że z racji upływu czasu nie pamiętała szczegółów transakcji dokonywanej z pozwaną, jeżeli zważyć, że zeznania te były oparte na wieloletniej praktyce obowiązującej w przedsiębiorstwie strony powodowej i odzwierciedlonej we wcześniejszej transakcji z pozwaną.

Uwzględniając, że faktura VAT została wystawiona w dniu 22 lipca 2011 r. z siedmiodniowym terminem zapłaty, nie polegały w ocenie Sądu, na prawdziwości twierdzenia pozwanej, że w dniu 22 lipca 2011 r. w przedsiębiorstwie powoda

nastąpiła awaria serwera, przez którą pozwana nie mogła dokonać płatności gotówką, czemu zaprzeczył powód. W takiej sytuacji nie byłoby przeszkód odręcznego pokwitowania na fakturze, że zapłaty dokonano w tej właśnie formie, skoro w taki sam sposób pokwitowano zapłatę przy wcześniejszej transakcji. Mało prawdopodobne jest także, by powód, będąc przedsiębiorcą, nie zaewidencjonował wpłaty, na którą wcześniej wystawił fakturę VAT. Nie jest także wiarygodne, by w żadnej formie nie mógł pokwitować płatności w gotówce.

Nie bez znaczenia na powyższą ocenę pozostawał fakt, że zeznania pozwanej były zbieżne jedynie z zeznaniami świadka – brata Z. N.. Do jego zeznań, jako osoby spokrewnionej należało jednakże podejść z dużą ostrożnością, jako osoby pośrednio zainteresowanej wydaniem rozstrzygnięcia na korzyść pozwanej. Zauważyć należało, że o ile świadek dokładnie pamiętał datę i okoliczności przekazania przez pozwaną pieniędzy w kasie, dokładnie określić miejsce, gdzie dokonano płatności, kwotę, czy ilość osób, które przebywały wówczas w pomieszczeniu, to nie był już w stanie wskazać, czy pieniądze od pozwanej odebrała świadek U. S., co o tyle budziło wątpliwości, że miał być świadkiem dwukrotnej rozmowy pozwanej z U. S. Nie bez znaczenia pozostawało także, że świadka zupełnie nie pamiętała sama U. S..

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo uwzględnił i zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1.109,88 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lipca 2011 r. oraz zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 30 zł tytułem kosztów procesu (powód poniósł opłatę od pozwu w kwocie 30 zł).

O kosztach procesu w instancji odwoławczej orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. mając na uwadze, że powód utrzymał się przy swoim żądaniu w całości i poniósł koszty procesu w wysokości 182 zł (30 zł opłata od apelacji, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa, 135 zł koszty zastępstwa procesowego).